

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬЯТИ

Haftalik gazeta 1956-yil 4-yanvardan chiqsa boshlagan

www.uzas.uz

2018-yil 5-yanvar №2 (4452)

ИЛМ-ФАНИМИЗ ДУНЁ МИҚЁСИДА РАҶОБАТБАРДОШ БЎЛИШИ ШАРТ

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 29 декабрда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоларини тасдиқлаш тўғрисида" ги фармонига мувофиқ, Фанлар академиясининг 32 нафар янги ҳақиқий аъзоси тасдиқланди. Янги академиклар сафидан юртимизнинг физика-математика, кимё, биология, техника, қишилоқ ҳўжасалиги, тарих, иқтисодиёт, филология, ҳуқуқшунослик, педагогика, тиббиёт фанлари ҳамда санъатшунослик соҳаларида кўзга кўринган олимлари ўрин олди. Шундай юксак шарафга сазовор бўлган юртдошларимиздан бири – таникли ҳуқуқшунос олим Акмал САЙДОВ билан мамлакатимиз илм-фан соҳасининг кечаги ҳолати, бугунги воқеилиги ва истиқболлари ҳақида сұхбатладиш.

— Аввалинчор, Ўзбекистон Фанлар академияси ҳақиқий аъзолигига охирги сайловлар 1995 йилда ўтказилганига эътибор қаратайлик, — деди академик А.Сайдов. — Бунинг оқибатида ўтган давр мобайнида юртимизда академикларнинг сони икки барбордан кўпроқа қисқариб, Фанлар академиясининг атаги 63 нафар ҳақиқий аъзоси колган эди, холос.

Шу маънода, мамлакатимиз раҳбарининг 2017 йил 29 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси

нинг ҳақиқий аъзоларини тасдиқлаш тўғрисида" ги "Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари ҳамда сабиқ Ўзбекистон қишлоқ ҳўжасалиги фанлари академиясининг ҳақиқий аъзолари ва мухбир аъзолари фаoliyatining янада рабbatlantirishi чора-тадbirlari tўғrisida" ги фарmonlari bekiyoti tarihi ahamiyatiga ega буди.

Нега деганда, биринчидан, юртимизда 22 йиллик узоқ таъnafusidan сўнг академikklikka tасdiқlaш учун жалb қилиш, "Faol tадbirkorlik,

мunoсib olimlar tанлов aсosidiya са-rala olinigan va shuninги xisobiga Fanlar akademiyasi ҳақиқий аъзолari таркиbi tubdan kuchaytiрилган bўlsa, ikkinchidan, ilm aхlini moddii va maъnaviy rabbatlantiriш iйiliда jaна bir salmoliki qadam kўйildi.

Mazkur farnonlarning kabul kili-niши akademik ilm-fan nufuzini ja-na-da oshirish, uning kadrler va intellek-tutul saholxiyatini mustajhamlaш, ikti-dorli ёшlarini ilm-fan soҳasiga keng jalb қiliш, "Faol tадbirkorlik,

инновацион foялар ва технология-ларни кўллаб-куvvatlash иили" deb nomlangan жорий йилда инновацион жа-raenlarni жадаллаштириш бorasida давлатimiz томонидан қабул қилин-ётган чора-тадbirlarning izchil davom ettiрилишидан dalolat beradi.

Farmonga muvofig, akademikning ҳақиқий аъзоси degan ioksan shafraga kamina ham savor bўldim. Fursatdan fojidalanib, янги akademik ham-kasblarimni tabrikilayman va baracha-mizning nomimizidan muxtaram Prresidentimizga samimiy minnatdorligi-mizni izxor etaman.

— Akmal aka, ўтган 2017 йилning ўзида mammakatimiz ilm-fanining rivojlantirishi давлат томонидан karatilgan ulkan eъbitib va bunday famxurlikning ahamiyati haqida qissacha tuktalsanligi.

— Bu haqda sўz borganda, bir tomonidan, ўtgan yilda davlatimiz raҳbariniнning tўgriidan-tўgri topshiriklari aсosidiya Fanlar akademiyasi tizimi tubdan takomillashiб, moddij-texnik basasi mustajhamlanganini aloҳida taъkiddla posim. Mammakatimiz fun-damentali faninining etakchisi siifatida ҳaқli ravishda aloҳida ўrin tutadi Fanlar akademiyasi taъkibida bir qancha ilmij-tadқikot虫stitutiga va marказlar faoliyati tikanlangani fikrimezni tасdiқlайдi.

Давоми иккинчи sahifada.

ЮКСАК РУҲ ТИЛАГИ

Янги йил дигла яқинлар билан дигла яқин bайram. Dilga яқинлардан дилдан қилинган яхши niyatlar, эзгу tilaklar эшиши билан дил ором oладиган bайram – bu. Aзiz umrning aziz onlari mazmunini anglaш, baҳolaша va kelejakkakka iшонч билан қaraши даврони bu.

2018 yil kutilib olinaietan okшomda yurtimizning ҳар bir gўshasida, xona-donlariда bўlgani kabi biz ham oila aъzolamiz bilan dillga якин aziz kishilarimizni kutar, ularning meҳr balqan dindorlari nuri bilan davramiza ga kytarinkilik ruhi kirib keliшинi istar edik. Hammamiz ana shu kaiyriyta bир vokeani iшonch bilan kutar edik. Bu – muxtaram Prresidentimizning жона-jon Vatanimiz xalqiga tabrigi etam.

Coat millari yarim tunni kўrsatishiga яқinlashganda oina jaҳonda sўlim bir kuy janrab, Shavkat Mirzonovich muxtaram saroy ёnidan яқinlashkela boшla-di. Гў у киши шу keliши bizning xonadonimizga, bizning davramizga keliib kўshiladigandek hammasiz kuvoni ketdik, kўzlarimiz nurga tўldi. U ekraniga яки keliib ochiq chehra, samimiy tabassum bilan ёniki qalbdan chikkan purnamo tabrigi ni yulladi. Bu tabirkinig ҳar bir sўzi jaъrandon, ҳar bir jumlasi xâetiymiz katta kitobxining aloҳida sarlavhasi edi. Bu jumlapal zamirida янгilaётan жамиyimizning ham, ҳar bir fukaronining ham xâeti, turmush tarzi moxijati mavjud edi.

Prresidentimiz 2017 yil, kiyinchiliklar bўliishiغا қaramay, hamma jaхbara-larda ёргу юз bilan яқinlanaietan taъkiddab, ҳar birimizni fakrlantirdi. Aйнича, "Энг муҳими, давлатning halqa munosabati ўзgarmon-да. Halqan degen tushunchanining kadir yoksalmoқda. Эл-юргa xizmat kiliш xâetiymiz mazmuniga aйlaniб bormoқda. Bularning bar�asi odamlari-mizning kundaliq xâetiida ўз amaliy ifodasini topmoқda. Уларning erтangri kunga iшonchi mustajhamlanmoқda", degan sўzlar qalblarimizni tўklinantirib yuborgani, zaw-shavk baxsh etgani shubhasiz.

“2018 yil O'zbekiston tarakkiyotiда hal kuluвchi yil bўladi”, dedi Юртoshimiz. Darhaqiqi, mammakatimizda bujuk ўзgariшlar boшlanchadi. Улар, tabriqda taъkiddlanganidek, ioksan makfaд va goylara aсoslanmoқda. Prresidentimiz tabrigidagi ana shuندай ioksan rux kalbimizga kўди. Shubhasiz, bu rux bizni ўz ishimiz, ijodimizga ioksan masъuliyat bilan ёndashiшga undaidi.

Нафас ШОДМОНОВ,

Карши давлат университети профессори

КЕЛАЖАККА ҚАТЪИЙ ИШОНЧ

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияsining akademigi, физика-математика fanlari doktori Abdulla A'ZAMOV bilan suхbat

— Abdullajon aka, Cizni kiriб kелgan янги йил hamda akademiyamizning ҳaқiқiй aъzoli-giga siallanginzing ҳaқiқiй aъzoli-giga bilan samimiy kutlaimiz. 2017 йил xaitingizda jan aksisi xizhatlari bilan ёркин iz koldiridi?

— Faqat bir mening xaitimizda emas, balki yurdoshlarimizning deyarli barchasining xaitida 2017 yil bujuk umidlar, kelaжакка iшonchning ҳaқiқiй қaror topish yili bўldi. Bu jumladagi "de-ярип" сўзini izoxlash posim bўlsa kerak. Xait bor ekan, янгилik bilan eskilik urtasida қarama-қarshilik bўladi, янгилaning даврларida uning kuchayishi ham tabiiy — bu konun falasafada dia-lektika deb atalishi malum. Ўtgan yil davomimida Prresidentimiz Sh.M.Mirzoev bilan tomonidan mammakatimizda konun ustuvorligini karor top-tili, ijtimoimy adaptolatni taъminlashedi.

— Faqat bir mening xaitimizda emas, balki yurdoshlarimizning deyarli barchasining xaitida 2017 yil bujuk umidlar, kelaжакка iшonchning ҳaқiқiй қaror topish yili bўldi. Bu jumladagi "de-ярип" сўзini izoxlash posim bўlsa kerak. Ammo bu echiydar xalq manfaatiga muvofigligi, xamijatdagi ijtimoimy va ahlokiy mukhitin poklaшha қaratilgani, insон kadrini kytarishga йўnaltilirilgani wa alal-oqibat bujuk davlat barpo etishi yilida bosilgan qadamlar ecakiy kunday ravshan. Aslida bu echiydar biurokrat, korruptioner, taъmagirlikni kabs kiliib oлganlarga ёқмaitgan bўlsa ham, ularga chukurrok fikr kiliib kuriшni tawsiya etisham. Чунки amalgao shesirli boшlangan isloҳotlari urparinig ham avlodlari kelaжakka rivojlanigan mammakatda, maъnaviyati ioksan xamijatda yashashi учунdir.

Xech kimga sir emas, давлат kursilariida utir-

возимларда ishlaganimda ham, muntoz adabiyetni ўrganish xarajinda ham, xatto pessa ўzgangan xam fikrimga matematik dunekarash tасsir ўtkazib, уни йўnaltiliб турadi. Adabiyet – men учун kungiil ishi. Zokiжon Xolmuhamмad ўfli Zavkiy maҳsidiзlik bilan shugullangani xolda ҳajmam kichik bўlsa-da, badiy ioksan nazimiy meroz koldirigani "ikki soҳada" ham bir nimalar kiliш muyminkiliqiga namu-niha bula олади. Колаверса, kасби, xâeti tarzi kandayligidagi қatъi на-zar, ўzini "ўзбекман" degan ҳar bir kиши, aйнича, зиёli Navorinning ўkiшини ўrganish shart, ўkiши shart, zero, undan olgan maъnaviy sabok-lari ўzi учun ham, xamijat учun ham ўta muhim tabria vositasidir.

— Akademiyamiz aъzoli-giga oradan йигirma ikki yil ўтиб ўtказilgan sialov ilmij xam-atiqiliqimiz xâetiida kattha vokea bўldi. Siz bu vokeanining kaisi xizhatlari bilan aloҳida taъkidda-gan bўlar edingiz?

— Sivilizingizdan fojidalanib, fangha, akademiyamizga kўrsatilishi ўtgan xaitib учун, bu ilmij muassasani ja-nada lanitirishi yilida echiydar, jumladan, ja-naka-dimlikka sialov ўtказilgani учун Prresidentimizcha chukur minnatdorligimi изxor etaman. Ўzbekiston Fanlar akademiyasi — bu xalqimizning dun'e miкsidiyagi обрўсini belgilovli omilardan biri, xamijatimizning intellektual salohiyatini aks ettiyurchi kuzu, Xabib Abdullaev, Ibroхim Mўminov, Saъdiy Sirojiddinov kabi kўplab fidoiy millatlarvarlar nomi bilan boglik tabarruk tuzilmadir.

Давоми иккинчи sahifada.

Ўзбек xalqining bujuk mutafakkir shouiri Alisher Navoiy ўz davrida: "Tuxm erga tushiб chechak bўldi, Kurt jondiq kechib inpak bўldi. Lola tuxmicha fayratining ўйқму?! Пиля қurticha ximmatinig ўйқму?!" deb aйтgan edi. Bu satrларда инсонни xâet deb atamshi ulug neъmatdan baхra olishiga undash, jaши учун xarakat қилиш зарурliги foяlar яширишиб ўtghanligi xammasiga aён. Қaisi halq ўз tarakkiyoti учун astoyidil xarakat қilsa, tinnay kurasca, albatma, zaferga, tolega erishishi muyminkiliqiga tarix gувоҳdir.

Президент Sh.Mirzoevning Ўzbekiston Respublikasi Olij Majlisiga "Murojaatnomasi" сida taъkiddlanganidek: "Mammakatimizda olib borilaytgan keng kўlamli isloҳotlar xalqimiz tomonidan kўllab-kuvvatlanmoқda. Bu ўzgariшlarning daстlabki natijalari axolimiz xâeti va kundaliq turmushida ўzinning яққol ifodasini topmoқda, эл-юргatimizning ijtimoimy faoliyli, erтangri kunga iшonchi ўsib bormoқda".

Bunda давлатimizning barча соҳалар katoriy taъkiddarba саҳasini isloҳot kiliшha йўnaltilirilgani olimlova siёsatni muhim ўrin tутmoқda. Aйнича, 2017 – 2021 йилларда olib tаъlim kompleks rivojlanteriши daстlabki natijalari axolimiz xâeti va kundaliq turmushida ўzinning яққol ifodasini topmoқda, эл-юргatimizning ijtimoimy faoliyli, erтangri kunga iшonchi ўsib bormoқda".

Бунда давлатimizning barча соҳалар katoriy taъkiddarba саҳasini isloҳot kiliшha йўnaltilirilgani olimlova siёsatni muhim ўrin tутmoқda. Aйнича, 2017 – 2021 йилларда olib tаъlim kompleks rivojlanteriши daстlabki natijalari axolimiz xâeti va kundaliq turmushida ўzinning яққol ifodasini topmoқda, эл-юргatimizning ijtimoimy faoliyli, erтangri kunga iшonchi ўsib bormoқda".

шилганligini; Ўzbekiston Fanlar akademiyasi tizimining takomillashirilgani aloҳida taъkiddab ўtish xozi. Bular zamiriда Murojaatnomada taъkiddab ўtilyagidek: "Bularning barчasiidan biza ягона bir mak-sadni kўzda tутmoқdamiz. Яни Ўzbekiston ilm-fan, intellektual salohiyat soҳasida, замонавий kadrлar, ioksan tehnologiyalar bo-sida dun'e miкsida raqobatbar-dosh bўliши shart".

Давоми тўртинчи sahifada.

14-январь – Ватан ximоятилафи куни ЙИГИТ ОМОН БЎЛСА

Хайетmning chorak asrdan ziёd vaqt xarбий shifokor sifatiда Kуролли Кучларнинг turli қисм va bўlin-malari, muassasalariда ўtdi. Belgilan-gan xizmat muddatini ўtaganimidan sўng, tibbий xizmat подполковниги унвонида isteъfoga chikdim. Odidij

bir fuqaro, Kуролли Кучlар faхriy-si sifatiда Milliy ar-miyam, mustaқilli-gimizning faхrlari va iftixorli shi-rin mevasi, uning tayanchi, marfd va fi-doyi поsbonidir. Bir сўз bilan aйт-ganda, Milliy ar-miyamiz — musta-

киlliqimiz, tinhososiyati xaitimizning mustaқalam kafolatidir! Bunda sakkiz yil myakaddam Toшkent шахрида Kуролли Кучlарimiz шараfiga "Vataniga kасамёд" xайkali bўnud etiliб, uning очилишиda Ўzbekiston Respublikasining Biрин-

ён bўladi. Farzand oқ sut berган vo-lidai muxtaramasi oлдида umr yuborad, kardor va turrashda, Batani oлdiда ham shuندай burchaklaridir. Shu bozilgan kuzulgan makhmumaga astar-karayiplash, ximoya kiliшha astoydi bil boglagan yigit chon қalbidan kасamёd қiladi, onta ichadi, ahdiga sodiq koliшha tantanahani va bida beradi. Xabib kасamёd kабул kiliшha faoliyat olib boraётan olyi таъlim muassasalari soninig 81taga, xududlarida filiallar soninig 15taga, xorij xunuslari filiallar soninig 7taga kўпайgani, shulardan Olimaliq шахrida Moskva plouta kотishmalar instituti, Toшkent шахrida AKShning Webster universiteti filiallarinig taškil etiliши wa makhmum faoliyat olib boraётan olyi таъlim muassasalari soninig 81taga, xududlarida filiallar soninig 15taga, xorij xunuslari filiallar soninig 7taga kўпайgani, shulardan Olimaliq шахrida Moskva plouta kотishmalar instituti, Toшkent шахrida AKShning Webster universiteti filiallarinig taškil etiliши bўйичa keliшhularga er-

Давоми олтинчи sahifada.

ЎтиқиР РАҲМАТ

ЗУ

Ўтқир РАҲМАТ

ЗУМРАД ҲАВОЛАРНИНГ БЕЛАНЧАТИДА

Дунёда кўрмаган жойинг қолдими,
Бир томон Амрико, бир ён Осиё.
Ҳайратинг ошириб, ақлнинг олдими,
Сайру саёҳатдан яйрайсан гүё.

Оғзингдан бол томиб, ёнар кўзларинг,
Синиқкан юзингда ажаб жилвалар.
Таъму шираси йўқ сачрар сўзларинг,
Ер билан бир бўлиб, пастга думалар.

Нима ҳам дер эдим,
Истайсан хузур,
Ўзгалар юртига қиласан ҳавас.
Лекин эсни йигиб, бош этиб бир кур,
Она юрт тупроғин ўпиди кўйсанг бас.

О, унинг бўйлари нақадар азиз,
Нақадар сирлию нақадар буюк.
Момолар руҳлари — чақнаган юлдуз,
Боболар излари — кўёшдек суюк.

Ахир, у сени-да қўлингдан тутган,
Туну кун бошингда уйғоқ, парвона.

Бугундан эртагни нурафшон кутган,
Мехрини, тафтини бериб, айлонга.

Билгилки, чақалоқ тушида она,
Гўдак илк қадамин тутган шу тупроқ.
Кун кўриб юрибсан сен-ку шоҳона,
Наҳотки қалбинига тушмади титроқ.

Титроқки, зуваланг соҳиби шу ер,
Оқ ювиб, оқ тараф силаган бошинг.
Титроқки, ризкнинг берган маржон тер,
Кенг дала, боф-роғлар сенинг қондошинг.

Осмондан тушмадинг бўй-бастинг билан,
Томирда оқкан қонбегона эмас.
Ёднинг солмасми, ахир, ҳар бир он,
Шу кунни бахш этган шу ҳаво, нафас.

Бамисли қушдайин қоқасан қанот,
Тақдиринг этаклаб кувонч тўқибди.
Ўтганлар орзуси бугуниг хаёт,
Ўзликнинг туғини маҳкам тутибди.

Камолга етказган шу она диёр,
Ҳам отанг, ҳам онанг меҳнати аён.
Сен таъзим айласанг арзиди минг бор,
Элим деб, юртим деб ловуллагин, ён.

Яратиш завқидан сипкоринг тўйиб,
Келажак пойига бахш эттин жонни.
Озодлик, ободлик баҳтини суюб,
Бошининг кўтаргин Ўзбекистонни.

Мени кўй, Ватаандар орзуларим кўп,
Далалар кўйнинг чорлаб туриди.
Дўсту ёр ҳолидан хабар олай хўп,
Софинган соғинчлар кутиб юриди.

Ўзга томонларга истак йўқ, билки,
Руҳим она юртдан кетолмасман дер.
Бир кун кириб борар қалбинга балки,
Юрагим зикридек икки сатр шеър.

Тингляпман кўнгил торини,
Дардларимни ичимга ютиб.
Эшитганча фарёд зорини,
Бош этунча яшайман кутиб.

Қадамингда гуллар очилгай,
Юзларингда куличигинг раъно.
Ажаб туйғу қалмига сингай,
Не юз берар билмайман барно.

Ҳар кимсанинг борар йўли бор,
Юрак зарбин соҳиби аён.
Кулоқ солмай кўнгилга зинҳор,
Типирилар бехаловат жон.

Хисларингта айланса кўз ёш,
Лабларингдан манзилга етса.
Томирларда айлансан талош,
Бор вужудга инсао, кетса.

Сўнг тошса у бир булоқ бўлиб,
Оқаверса тинмай бир нафас.
Бу дунёда вужудинг голиб,
Руҳиятинг синдириб қафас.

Сочингни силасам кувонармидинг,
Юлиб кетмасдинг гул баргларни.
Боғларни оралаб овунармидинг,
Супуриб-сиририб беҳад гардларни.

Ҳовчублаб сув тутсан кўлларинг силтаб,
Толларинг ортига бекинмайсанми?
Саратон баграни аввали ўргаб,
Сунбула ортидан ўкинмайсанми?

Сочларинг узундан узундир, ахир,
Илашиб қоладир гоҳи хору хас.
Етаклаб чарчамас бечора тақдир,
Манзилинг аслида бу ерда эмас...

Мактубинг ўқидим.
Юз очар токат,
Шалола сингари оқар ҳаяжон.
Азизам, узоқда бўлсанг ҳам фақат,
Ҳаёлан қошимда турибсан шу он.

Қўлларинг тафтининг ҳовури қучар,
Ҳар бир сўз қатиди сен олган нафас.
Софинган меҳрин ташна дил ичар,
Бу сенинг оламинг —
Бу қоғоз эмас.

Үрганиб титрайди бор жисму жоним,
Топгандай дунёнинг ноёб исини.
Аваилаб тўймайман, ахир, куттаним,
Қалбингнинг бир парча саҳифасини.

Сўзлар- гул,
Сўзлар — мунт,
Тушар зарбалар,
Калб боғин майсасин этар гоҳ пайхон.
Умримнинг варагин йиртиб бурдалар,
Жонимни қақшатиб йиглатсалар қон.

Нурларни орқалаб лоқайд офтоб ҳам,
Коинот кўйнида кезар шу нафас.
Талашиб-тортишар тинмайин бирдам,
Қўзлар кўзгусида ҳасади ҳавас.

Дарз кетган ойлардан чиқиб соғ-омон,
Чегачи сўз истаб дил сарсон гаввос.
Гоҳ қувонч шодону гоҳи кам гирён,
Кўйилар ёмтирик бошимида шаррос.

Ўзимни овутиб дала-даштдаман,
Сиргалиб ўтади умрим галвирдан.
Истагим тополмай гоҳ адашаман,
Гоҳ ишим юришмай қолади бирдан.

Бунча ҳам нотекис, нотанти ҳаёт,
Нишонни чамалаб кетаверар кўз.
Бир қалом дастидан порглайди фарёд,
Юракни йиглатиб юборар бир сўз.

Осмонга учуб кетгудай, сапчиб-ўйноқлади, Кулмат
найновнинг ҳам оғзи кулоғида.

Машинага ўтиришида.

— Катта балнисага ҳайда, — деди чол секингина.

Тумандаги энг катта шифохонага келиши. Панжара
билин ўралган беадок, кенг ҳовлининг бош эшигидан на-
бирини етаклаб ичкариларкан, чол Кулмат найновга юз-
ланди:

— Сен колавер! Шаҳарни айланниб келсанг ҳам майли.
Бир соатлардан сунг уловингни ичкарига олиб кирсанг
бас... Бор боравер, болам.

— Шу ерда кутиб ўтираман. Шаҳарнинг нимасини кўра-
ман.

— Майлинг, болам, майлинг...

Кулмат найнов машина олд ўринидини ортга туши-
риб ухламоқча ғозланди. Кўп ўтмай машина эшиги шаҳд
очилди-ю, Фулом чол ўзини орқа ўриндиқка урди. Арзи-
холи холиқча маълум. Ҳеч нар-
садан беҳабар набира беайбиги-
на машина эшигига сунниб туриб-
ди. Кулмат найнов чолнинг кай-

фияти тиририк бўлганини қизарип кетган юзининг тун-
диги-ю, пешонасидан реза-реза тер симилаб оқаётга-
нидан билди. Чол ҳансирарди. Шу тобда ташқаридаги
набирага ўдағайлади:

— Кирмайсанми энди, тирмизак! Ҳе, сенинг отанг-
ди...

Кулмат найнов чолга илкис қаради:

— Нима бўлди, бово? Дўхтир йўқмикан?

— Гўр бўлди! Кирб кетишингизга очик мозор йўқми-
кан демайсанми, ундан кўра?

— Улай агар ҳеч нарсага тушунмадим, бово. Нима
ган?! —

— Нима бўларди. Изза бўлдим. Ер ёрилса-да
ерга кирб кетсан эди... Дўхтиринг олдида, оқаёт-
да ҳолати қизаланган олдида шарманд бўлдим...

Кулмат анграйиб бир бовога, бир набирага
қаради. Набира илжайиб қўйди. Чол тутоқди:

— Илжайма. Илжайма, хумпар. Эй-ей, худойима, бу
нима деган гап бўлди-а?

— Бово, нима бўлди, — яна ўсмоқчилади найнов.

— Ҳайда ҳосинандиги. Уйга ҳайда... Манави тирмизак
чипрон килинган экан... Дўхтиринг олдида дикрайтиб
мени гўрга тиқди бу бола.

Найнов ўзини тутолмади, қах-қах отиб кулиб
юборди.

Чол секингина, бирор эшитиб колишидан чўчигандай
ўзига ўзи чирилаб қўйди:

— Ҳамма нарса ими-жимида килинадиган бўп қопти-
да. Ҳатто шу нарса-ям... Бу нима деган гап-а, бу нима
деган гап?

Найнов ўзини ҳамон кулгидан тўхтатолмасди. Чол на-
бира яна бир ўқрайди:

— Ҳалинг ҳосинандиги. Отнинг қамчиси билан орқаси-
дан ариқ очаман.

Бола яна илжайди.

Кулмат найнов ҳиқиллаб-сиқиллаб кулгидан ёшлан-
ган кўзини енги билан артиб чолга гап қотди.

— Уйдаги бугунги тўй нима бўлди энди, бово?

— Тўй бўлади, тўй тўхтамайди! Эломоннинг олдиндан
эркак бўлганини элга билдириб кўямыз.

Чолнинг чиройи энди бироз ёриши. Сунг бош чай-
қади ва... ўзи ҳам қах-қах уриб кулиб юборди.

— Болам, — деди найновга, — сен бу гапларни би-
ровларга айтиб юрма. Шунчаки шаҳарга тушиб, манави
тирмизакка у бу нарса олиб бердик, хўлуми?

— Айтмайман, бово, айтмайман!

— Кол яна қах-қах уриб кулиб юборди:

— Ҳа қоласи тушмагур-а, боласи тушмагур, — на-
бирага илкис қаради, — сендан ҳам, отангдан ҳам хафа
бўлдим, тирранчалар...

ИЗИМ МЕНИНГ, ЮЗИМ МЕНИНГ

Йўқса, биз ҳам сен билан бормаймиз.

— Бу бошқа гап, бово...

Машина жилди. Бово бу икки фалати одамнинг торти-

шувига қизиқсиниб, қараб колган наби-

рага бор иргади:

— Эломоним, шаҳарга борайик, сен-

га велосипед олиб бераман, ўзинг тан-

лайсан.

— Зўридан. Кейин мультимедия ҳам.

Менини эскириб қолган. Ростакам дур-

бин ҳам олиб беринг...

Чол болага мөрхи ийиб, ўқтомири

йўнаб, контомири қайнар қаради.

Изим менинг, юзим менинг деган

йўтди. Худойимдан айланайин, одам-

зодни наслодор, аслдор қилиб яратган-

да, деб қўйди ичиди.

Набира чолнинг ёндида талтайибигина

унинг пинжига тикилиб олди. Чол ич-ичи-

дан тўлиқиб, кулигиси келди. Бу кулигина

безор жилмайиш билан юзида зоҳир

этди: "Шуғинага ҳам нимадир берсанг... ёқасан..."

— Бово, той болага бу нарсаларни ҳалиги ишдан ол-

дин олиб берганинг маъқул. Шуғин шавқида... енгил

кечади. Бўлмас...

Бово бош иргаган бўлди. Найнов тушунди. "Гапни кал-

ХАЛҚ ҚАЛБИДАН ЖОЙ ОЛГАН ҲОФИЗ

Жўрахон Султонов ҳақида имкон қадар кўпроқ ва янги маълумотлар олиш ис-
тагида у кишини билган, танинглардан сўраб-суринтириб, айни дамда қизла-
ри Попошхон опа Тошкентда, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, фарзанд-
лари Санобар Каримованинг уйда меҳмонда эканликларини билиб, дарҳол
қўнгироқ қилдим. Бир пиёла чой устида буюк инсон, ўзбек мұмтоз санъати ри-
вожига улкан хисса кўшган санъаткор Жўрахон Султоновни ёдга олдик. Афсус-
ки, ўшанда ажойиб хонанда Санобар Каримова билан сўнгги сұхбат бўлган экан.
Оллоҳ раҳматига олган бўлсин.

**"СУЛТОН КАРНАЙ"НИНГ
ФАРЗАНДИ**

Ўзбекистон халқ ҳофизи Жўрахон Султонов 1903
йил Марғилон шахрида туғилган. Отаси Султон-
бек жохи маърифатпарвар, халқтарвар, санъат-
парвар, тадбиркор одам бўлди, ўз хисобидан
кўпликалар, масжидлар (халия) фойдаланимдо-
ка курдиган. Ултларни орасида хониши қилга-
ни, овози кучни, ширали бўлгани учун "Султон кар-
най" деган лақаб олган. Онаси Саодат отин ак-
ли, илми аёл бўлган. Жўрахон Султонов ҳам ду-
нёвий, ҳам диний билимларни пухта эгаллаб, форс,
араб тилларини яхши ўрганган.

Катта анжуманларга отаси жажои Жўрахонни
ҳам бирга олиб борган, у ерда замонасининг етук
ҳофизларни кўйлаган ашулаларни жон кулоги бил-
лан тинглашган. Бўлгуси ҳофиз ёшлигидан санъатга
қизиқкан, овози ҳам кучли бўлган. Марғи-
лон — хунармандлар шахри, улар ҳам йигитлик
даврида атлас тўкишган. Кейинроқ Уста Олим
Комилов, Тамарахонимлар билан ҳамкорлика
ишлаб, секин-аста танила бошлаган.

Жўрахон билан махалладош бўлган давлат
абори Йўлдош Охушибоев унинг ноёб коби-
лиятини пайқаб, похтатга чакриди. Ҳофиз
40 кунда битказилган Катта Фаргона канали
курилишида камарбаста бўлди, концертлар бер-
ган. Хизматлари муносиб баҳоланинг, 1930 йили
унга "Ўзбекистон халқ ҳофизи" унвони берил-
ништади. Йўлдош Охушибоев союзининг 1930
йилнига ташкил этилган. Унга оғизи 1930

"БОБОМНИНГ ШОГИРДЛАРИ БИЛАН ИШЛАГАНМАН"

— Жўрахон бобом оламдан ўтганларида етти
ёшда эдим, — дейди ҳофизининг невараси Сано-
бар Каримова. — Омадим шундаки, Нанижон
Тошматов ташкил этган "Дугорчи қизлар" ансам-
блида фоилият юритилиш баробарида, бобомнинг
шоғирдлари билан бирга ишлаши бахтига мусы-
сар бўлдим. Орифхон Хотамов, Зокиржон Сул-
тонов, Эргашон Йўлдошев, Зокиржон Эргашов
(Маммура Эргашеванинг отаси), Шокирхўжа Эр-
гашев, Эсон Лутфуллаевлар маком ансамблида
бир неча йил ишлашган. Устозимиз, Ўзбекистон-
да хизмат кўрсатсан маданият ходими Дехқонбоя Ҳусанов
шундай дегандилар: "Жўрахон Султонов бўлмаганида, Маъмур-
жон Узоков, Орифхон Хотамов бўлмасди. У киши
забардаст ҳофиз бўлган, ҳамма вилоятлардан
кобилияти, кучли овоз соҳибларини топиб, ат-
рофига йикканлар. Бу инсоннинг маърифатпар-
варлиги, ичи дунёси, маданиятни хурмати, ёдда
сақлаш кобилияти, билимга чанқоқлиги юксак да-
ражада бўлган".

"ДЎППИДЕК ОШ" ВОҚЕАСИ

Жўрахон Султоновнинг маҳалласида таркидунё
килган, ўзини Оллоҳга багишлаган гарифисифат
одам яшаган. Шаҳ одам бир куни, ҳофиз ишдан
кайтейтан маҳали: "Ҳа, Жўрахон, тўйдан қайта-
япсизми?" деб сўраб қолади. "Ҳа, тақсир, ўзин-
гис яхшимизми?" деб жавоб беради ҳофиз. "Шу
пайтда ош егим келди-да", деган девона. Шунда
ҳофиз ўйлаб ҳам ўтириш: "Кани, бизнискига ма-
рҳамат, ўзим кўлбла ош пишириб бераман", дега-
нан. Шунда кор-қирволи пайт бўлган. "Сиз сан-
далда ўтириб туринг", дега мемони ўтқазиб
кўйиб, кечаси соат 1-2 ларда ўчка ўт қалаб,
дўппидек ош дамлаганлар. Овқатни сузиб келса-
лар, халиги киши бир чўкимгина ебди-ю, "Бўлди,
раҳмат, тўйдим", деб кўлини тортиби. Ҳофиз:
"Таксир, бошқа емайсизми?" деса, "Бўлди, Жўра-
хон, раҳмат. Энди менга жавоб бер", деб, дуга-
кўп очиб, "Икки дунё саодатини, тилайман, илро-
жим машҳур ҳофиз бўлгун", деб чиқиб кетган. —
Хозиг базын санъаткорлар торини ўзи кўтари-
майди, саломингизга алик олиши эп билмайди.
Уларга кимдир эркалини килиб, "Он егим келаёт-
туви", деса, қандай жавоб беришаркин? Ҳа, ин-
сонда камтарлик, бағрикенглик, ҳалимлик бўли-
ши керак.

САККИЗ-ҮН ИККИ ЧАҚИРИМГА ЕТГАН ОВОЗ

— Бир куни томогим оғриб, ТошМИда иш-
лайдиган врач қабулига бордим. У одам оз-
моз шеълар машқ қилиб турар, ҳақиқи
санъат шинавандаси экан. Менинг кўриши бил-
лан, ўрнидан туриб кетди: "Санобархон, не-
вара ҳам бобосига шунчалик ўшайдими?

Ўзбек мұмтоз мусиқа санъатига улкан хисса кўшган санъаткор, бастакор, аскиячи, куч-
ли ҳофизларни тарбиялаган устоз, яхши инсон Жўрахон Султоновнинг сифат ва фазилат-
ларини сабаб адолига етказиш мушкул. Мұхими, улар экиб кетган бўгун ҳам гуркіраб
тортиби, илоҳим, бундан кейин ҳам гуллаб-шашнадан колмасин. Невара, эваралар ичida
бобоси каби етук санъаткорлар, мұмтоз мусиқамиз хазинасига улкан хисса қўша оладиган
забардаст инсонлар етишиб чиқсан.

Шахрибону НОЗИЛОВА ёзигб олди.

бокулов Ашурали", дедим унга ҳам. Кунлардан бирида факультеттимизга Маданият вазирлигидан уч кишилик комиссия келиб қолди. Улар Яков Фельдман, Мамажон Раҳмонов ва Александр Гинзбург экан. Текшириш давомидан санъатшунос олим, Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрининг директори Мамажон Раҳмонов факультеттимизда нечта талаба борлиги, улардан қанчаси ўзбек, қанчаси рус эканлиги билан кўзикб қолди. 17 талабадан факат биттаси ўзбекли-

чикини эшитиб, "Бу жуда-жуда ёмон", деб қўйди. Бир куни шу одам мени ишонасига чакирига таътифларни айтди. Етиб бордим. Ҳужжатимни олиб қолган киз мен билан қизиқаётганни киши Акромжон Сафаров эканлигини айтиб, "Деканат" деган ёзувли эшик олдига олиб борди. Рухсат сўраб, ичкарига кирдим. "Энди укам, сан қизиқкан факультетда ўтиши рус тилида олиб борилади. Эглаб кетишинга кўзинг етадими?". "Етади", дедим рус тилида ҳатто фамилияни тўғри ёзомла-
сам қўйиб кетди. Биринчи дарсни Александар Рибник деган ўтишиб ўтиди. Руҳсатлаб узак-
лиги. Ҳеч нарсани тушумнаётганинни сезган ёнимдаги йигит "Русчани биласанни ўзи?" деб сўради. "Биламан. Мен Бон-

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси чоп этилди. Уни ўқиб, шундай инсоннинг ўйл-йўриклини олаётгандим. 1964 йилнинг февралидан бир

ти Амин Турдиевнинг иси келяпти-ю, — деди кулимишиб. — Ҳа майли, ҳаракатинг чаккимас. Колаверса, Аҳмад Бобокуловнинг хурмати, ўқишин давом эттиришинг мумкин". Орадан кўп ўтмий "Ўзбекистон маданияти" газетасида санъатшунослик фанлари доқтори Мамажон Раҳмоновнинг "Отахон театрнинг буғуни ва ёртаси" деган маколоси ч

ЙИГИТ ОМОН БЎЛСА

Бошланиши биринчи саҳифада.

— Саф тортиб турган норгул йигитлар орасида менинг ҳам фарзандим борлиги кўксими гурурга тўлдириб юборди, беихтиёр кўзимдада севинч ёшлири ҳалқаланди, — дейди қашқадарёлик она Матлуба Раҳимова. — Харбий либос ўғлонларимизга янада кўрсат, салобат баҳш этиби. Ўғлим билан сухбатлашдим. Гарчи орадан эндиғина бир ойдан зиёд вақт ўтганига қарамай, назаримда, у анча улғайғандек. Унинг ёнда мард, жасур куродлош ўртоқлари борлигидан кўнглим төғдек кўтарилиди. Мұхташам "Ватанга қасамёд" мажмусаси пойида ҳарбий қасамёд қабул қилган ўғлимнинг ўз йигитлик аҳди, қасамига содик колиши, она Ватан олдиғага бурчани намунали бажарив, юзимизнан ёргу қилишига астайдил ишонаман.

— Қалбимда ўзгача кувонч, ажиг бир хис-ҳаяжон бор, — дейди бухоролик Насриддин Наврӯзов. — Буни қаранг, ўғлим ҳақиқи йигит бўлиб, эл-юрт, Ватан тинчлиги, осойиштаги йўлида хизмат килладиган мардлар сафидан жой олиб турибди! Бу менга фарҳ, гурун бағишлайди. Ўғлим ва унинг сафдошларига қараб кўзим кувнаб, дилим яйради. Ҳарбий қасамёд ҳарбий хизматни тили ва дидларига энг азиз ва муқаддас каломдир. Агарки, у ўз зимиасига шундай юксак бурч ва масъулиятни олибдими, буни амалга оширишига асло шубҳа қўлмаса ҳам бўлади. Чунки йигит қишининг сўзи, аҳди битта бўлади. Шундай мард ва баҳодир, матонатли, қатъиятли йигитларимиз бер экан, юртимизда доим тинчлик, осойиштаги барбарор, осмонимиз мусаффо бўлади, дейишга тўлиқ асосимиз бўлади.

Дарҳакиат, истиқол Ҷилларида барча соҳалар каби Миллий армиямизни шакллантириш, унинг салоҳиятини янада ошириш борасида ҳам улкан, оламшумул ислоҳотлар амалга оширилди. Натижада, бугунги кун талабларига жавоб берадиган тезкор, ихчам, замонавий курол-яроғ ҳамда техник во-ситалар билан тўлиқ таъминланган, жанговар қобилятията ва таъёрарларига мустаҳкам, ҳалқимизнинг

ги билан жаҳондаги ёч бир армиядан кам эмас ва кам бўлмасликларини амалда ишбот кильмодалар.

Бугунги кунда дунёнинг айрим минтақаларида конли можара ва зиддиятлар, терроризм, экстремизм хавфи тобора кескинлашиб бораёттани, чегараларимиз хавфисизлиги ва дахлислзигини таъминлаш, мамлакатимиз мудофаа кобилиятини мустаҳкамлаш ҳамиша дикжатимиз марказида туришини, доимо огоҳ ва ҳушёр бўлишишимизни талаб этади.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, "Ўзбекистон ва унинг бағрикен ҳалқи тинчликовесвэр сиёсат юритиши, миллий ва умуминсоний қадриятларга хурмат билан қараш тамойлларини амалга ошириш позициясида доимо мустаҳкам турбий келмоқда. Лекин зарур бўлса, биз мамлакатимиз сувренитети ва мустақиллигига, ҳалқимизнинг

— Нима қиласиз, берамизми ну-ронийларга ўн беш сават?

— Унақада ходимларнинг чўнгтагига зарар етмайдими? — деди кимдир орка қатордан.

Бош хисоби ерга қараб бошини ушлаб ўтирад, унисиз эди.

— Йўқ, йўқ, буни ишхоннинг иқти-сад қилинган пулларидан тўлаймиз.

— Иқтисад қилинган пуллар бунга етмайди, — ох уриб юборди Аденбой оға.

— Етмаса, кейнги иқтисад қилинадиган пуллар ҳисобидан тўлаймиз. Эртага биз ҳам нафакага чиқиб кетамиз. Үшандай уйимизга сават тўла соғва бўриб тўрса, болаларнинг олдида қанча обрў.

Обрў хаммагаям керак. Индама-

Муратбой НИЗОНОВ

САВАТ

дик. Бош хисобчига тўрт ярим миллион пулни корпоратив пластика ўтказиб келиш топширилди. Аденбой оғанинг жони чиққандек инграшини опадан.

— Саксон тўрт одам, — деди Катира оға.

Каранг, бизнинг бошлиқка, кенглигини айтинг, кенглигини. Нечада одам ишлаши билан ҳам, улар ишга келаптими, келмаяптими, иши ҳам ийк.

Бошлиқ бирпас ўйланиб қолди.

— Так, кўп эканмиз, — деди чеккасини қашлаб турни. — Барига етказиш қийин экан. Хўп, бизда ишлаб нафакага кичиб кетганлар нечта?

— Ўн беш одам...ча чиқиб қолса кепак, — деди Катира оға иккиланиб-рок.

— Менга аниғи керак!

— Ҳовва, ўн беш одам, ҳар йили ийларидан пакетда совға улашиб чиқамиз-ку.

— Ана! Шундай қилиб мени уялтирасизларда, — деди бошлиқ қовоғини уюб. — Пакет дегани нима? Уят эмасми?! Бизнинг идора қайси ташкилотдан кам? Бошлиқ идоралар ну-ронийларини сийлаш сават-сават соғва жўнатади. Қўриб ҳавасини кела-ди-я! Ичда олмаса, аделсини бўла-ди, шоколад, вафлиси бўллади. Ўрта-сида шампан шишиаси турди. Курга чиқдан полвондада гердай! Сирти гулли сувокғоз билан ўралди. Лекин ичдаги ҳамма нарса кўриниб турди. Юқорисидан ўтдай ёниб турган гулли лента билан боялашди чиройли қилиб. Мана совғамисан, совға! Нима биз шунни ҳам қўлламаймизми?

— Бунақа совға жуда кимматга тушиб кетади-ку, — деди кимдир.

— Киммат бўлганда қанчага тушар дейсан?

— Вой-бўй, оғажонимов, тўрт ярим миллионга бориб колади-ку, — деди кўзлари ола-кула бўлиб бош хисобчи.

— Оббо, хисобчи деган ҳалқ ўзи... жа майдакаш бўлиб түғилади-да. Нима, тўрт ярим миллионни тополмай ўтирибмизми?

Бош хисобчи пастга қараб қолди.

— Муассис: УЗБЕКИСТОН ЁЗУЧИЛАР ЎШУМАСИ

ҲОМИЙ:

"МАТБОУТ ТАРҚАТУЧИ"

АКЦИЯДОРАНК КОМПАНИЯСИ

Сайтимизга ўтиши учун QR-кодини

телефонингизни орқали сканер килининг

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32

Кабулхона — 233-52-91

Котибият — 233-49-93

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32